

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЗАОЧНОГО ЦИКЛУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ЗА ФАХОМ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА – СІМЕЙНА МЕДИЦИНА»

**©О. М. Хвисюк, В. Г. Марченко, Ю. А. Коломійченко,
В. В. Жеребкін, І. А. Жадан**

Харківська медична академія післядипломної освіти

РЕЗЮМЕ. В даній публікації висвітлено досвід проведення заочної частини циклу спеціалізації «Загальна практика – сімейна медицина» у Харківській медичній академії післядипломної освіти за допомогою системи moodle. Вказано на ключові моменти, які використовуються, та позитивні сторони такого використання. Висвітлено основні моменти при плануванні та проведенні дистанційних циклів, зокрема контроль відвідуваності та засвоєння рівня знань слухачами, а також диференційований підхід до слухачів та зворотний зв'язок.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: спеціалізація «Загальна практика – сімейна медицина», moodle, дистанційне навчання.

На даний час відбувається реформування системи охорони здоров'я в Україні, на рівні первинної медико-санітарної допомоги, основне навантаження покладається на сімейну медицину, а кількість спеціалістів є недостатньою. В світлі цього гостро стоїть питання підготовки та перепідготовки спеціалістів відповідного профілю, а також їхнє подальше вдосконалення.

У 2013 році почалося навчання на циклі спеціалізації «загальна практика – сімейна медицина» за очно-заочною формою навчання, згідно з новою програмою МОЗ України. Заочна частина проводиться для слухачів на практичних базах, де вони повинні засвоїти практичні навички. Разом з цим, згідно з програмою, їм необхідно засвоїти частину теоретичного матеріалу. Для досягнення максимально ефективного засвоєння теоретичної частини в Харківській медичній академії післядипломної освіти (ХМАПО) використовуються новітні телекомунікаційні технології, такі як дистанційні лекції та навчання в середовищі moodle.

У ХМАПО створена служба дистанційного навчання, яка є структурним підрозділом навчального відділу. Проведена підготовка та навчання викладачів на кафедрах, які задіяні в проведенні занять на циклі спеціалізації «загальна практика – сімейна медицина» за очно-заочною формою. На основі плану та програми створено дистанційний фрагмент, який розрахований на заочну частину циклу.

Цикл спеціалізації розрахований на три етапи навчання: 1-й – очна частина; 2-й – заочна

частина; 3-й – очна частина. При проходженні першої частини циклу слухачі отримують консультації по роботі з сервером. Викладачі кафедри, які відповідають за дистанційне навчання та пройшли відповідну підготовку, ознайомлюють слухачів з роботою на сервері дистанційного навчання ХМАПО та в заочному циклі, а також роздають слухачам реєстраційні дані для роботи на сервері. Всі слухачі отримують окремі облікові записи, для того щоб себе ідентифікувати. Викладачі та співробітники відділу мають змогу переглядати активність кожного слухача та повноту охоплення ним навчального матеріалу заочного циклу.

Проведення дистанційних лекцій було можливим з використанням можливостей служби дистанційного навчання та інформаційно-обчислювального центру. Запрошували кваліфікованих лекторів з профільних кафедр, які читали лекції слухачам через мережу Інтернет. Для зворотного зв'язку зі слухачами використовували форум та листування через електронну пошту зі співробітниками відділу та викладачами.

Для контролю засвоєння матеріалу використовували тестовий контроль знань. Створено єдину базу тестових запитань, яка щороку переглядається та поновлюється. Слухачі також мають змогу самі перевіряти себе протягом навчання. Після закінчення навчання на заочній частині циклу слухачі складають заключний тестовий контроль, за результатами якого їм зараховують теоретичний матеріал, викладений на сайті. Поріг проходження встановлено, як і для тестування КРОКЗ на рівні 55 %.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання діагностики, лікування, раціональної фармакотерапії, диспансеризації та реабілітації в практиці сімейного лікаря»

Для того щоб контролювати відвідування слухачами сайту та засвоєння матеріалу запроваджено систему проміжного тестового контролю, за цією системою вся дистанційна частина циклу поділена на чотири блоки, кожний тривалістю до двох тижнів, строки проходження блоку для кожного циклу вказані у заголовках. За два дні до закінчення строку проходження блоку для слухачів стає доступним для здачі проміжний тестовий контроль. За результатами та фактом наявної спроби складання проміжного тестового контролю співробітники відділу дистанційного навчання та куратори циклів мають змогу контролювати відвідування сайту та ступінь засвоєння слухачів. При поганому засвоєнні матеріалу куратор має змогу рекомендувати повторно пройти матеріал слухачу, який не склав проміжний тестовий контроль. На сайті розміщуються як теоретичні, так і ілюстративні матеріали, які є доступними протягом всього часу навчання на заочній частині циклу.

Однією з вагомих переваг системи дистанційного навчання moodle є можливість індивідуального підходу до кожного слухача, розподіл слухачів на підгрупи, залежно від рівня їх базової підготовки та швидкості засвоєння знань, при необхідності – можливість повторного проходження частини матеріалу.

Після закінчення дистанційного фрагмента циклу слухачам пропонували заповнити анкети, де вони виказували своє ставлення, оцінку методики навчання та технічного забезпечення. За результатами опитування більшість слухачів схвально відгукнулися як про сам цикл, так і про технічне забезпечення навчання.

Слід також зазначити, що дистанційне навчання є економічно вигідним, адже слухачі навчаються без відриву від практичної діяльності у зручний для себе час, це, в свою чергу, дозволяє інтенсифікувати процес навчання та диференційовано підходити до кожного слухача.